

Emigratie niet te stoppen

Aanslagen en pesterijen tegen Iraakse christenen houden aan

- ▶ Alweer drie kerken in Kirkuk doelwit van bomaanslagen
- ▶ Sinds 2003 verlieten 300.000 christenen het land

Erik DE SMET

In amper twee weken tijd werden in Irak drie kerkgebouwen zwaar beschadigd door bomaanslagen. De zwaarste aanslag gebeurde in de vroege ochtend van de feestdag van de Tenhemelopneming van Maria en trof de Syrisch-orthodoxe kerk in Kirkuk in Noord-Irak. De inwonende priester en zijn familie ontsnapten ternauwernood aan de dood, na een waarschuwing van gewapende wachten.

De terreur viseert onmiskenbaar christenen, maar de aanslagen worden niet opgeëist door een of andere groep. Mgr. Louis Sako, Chaldeeus aartsbisschop van Kirkuk: „Er is geen enkele rechtvaardiging voor dergelijke aanslagen. Wij, christenen, spelen geen enkele rol in de politiek. We leggen niemand een strobreed in de weg. De enige reden voor dit geweld is dat wij christen zijn. Willen de verantwoordelijken van deze aanslagen misschien dat christenen Kirkuk verlaten?”

De bevolking van Kirkuk is van oudsher gemengd: (voorna-

melijk islamitische) Arabieren, (christelijke) Assyriërs en Koerden. Sinds 2003 steeg het aantal Koerdische inwoners van 150.000 naar 350.000. Toch behoort de stad niet tot de Koerdische Autonome Regio in het noorden van het land. De spanningen lopen op, Kirkuk staat aan de vooravond van een burgeroorlog.

Iraakse christenen leefden vooral in de hoofdstad Bagdad, in de steden Kirkuk, Mossul en Arbil, en in de Assyrische dorpen op het platteland bij Niniveh. Na de geallieerde inval in Irak in 2003, de val van Saddam Hoessein en het daarop volgende geweld tegen christenen, verliet nagenoeg de helft van hen het land. Meer dan 300.000 streken voorlopig neer in het naburige Syrië, een kleiner aantal in

Hoe lang kunnen christenen de druk nog verdragen?

Jordanië. Velen koesterden de hoop als vluchteling te worden opgevangen in een westers land. Zij die Irak niet wisten of konden verlaten, zochten een toevlucht in Arbil, de hoofdstad van de Koerdische Autonome Regio.

Aartsbisschop Sako weet van vijf christelijke families die na de recentste aanslagen nu ook Kirkuk hebben verlaten. Hij vraagt zich dan ook af hoe lang de chris-

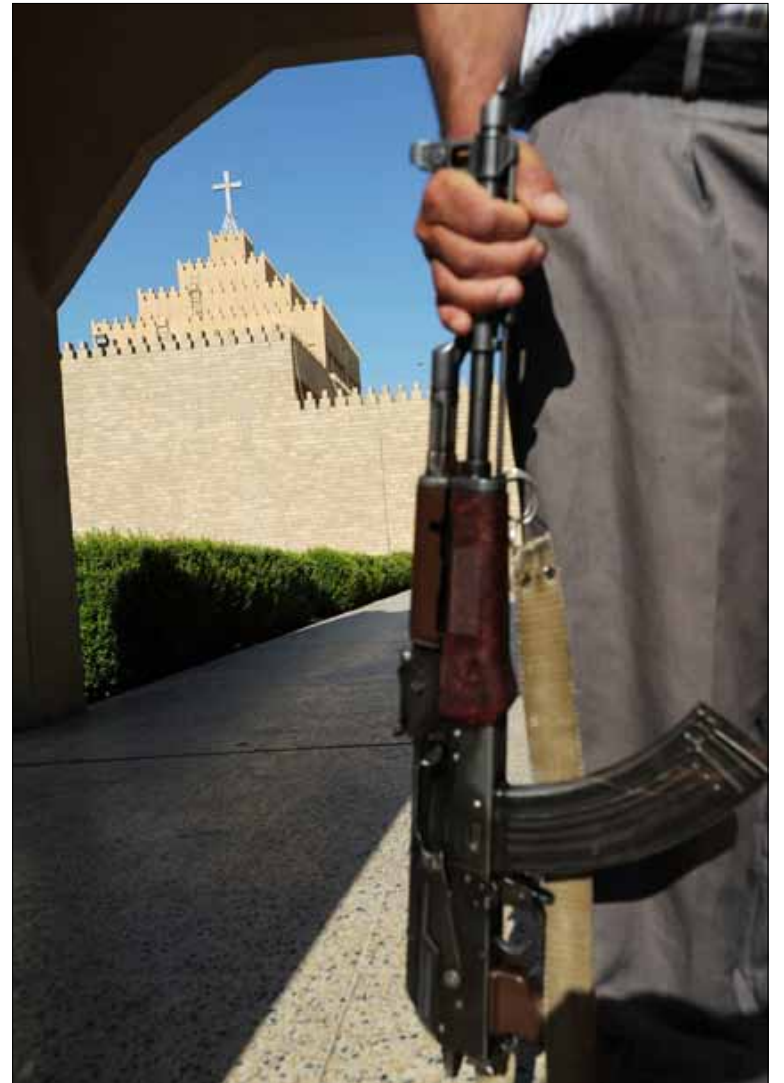
telijke gemeenschap in Irak de zware druk nog kan verdragen.

Is het tij nog wel te keren? Nu al voorzien de Koerdische en Iraakse overheid in bewaking van de kerkgebouwen. Dag en nacht vatten gewapende mannen post voor de kerkdeuren, maar dat weerhoudt terroristen niet om steeds opnieuw deze kerken en ook huizen van christenen aan te vallen.

Op uitnodiging van de hulporganisatie Kerk in Nood sprak tijdens de Wereldjongerendagen in Madrid mgr. Shelmon Warduni over de situatie van de christenen in Irak. Hij is Chaldeeus hulpbisschop in Bagdad, waar net zoals in Kirkuk christenen het erg moeilijk hebben om te weerstaan aan het aanhoudende geweld en de pesterijen. Christenen worden er ook onder druk gezet om zich te bekeren tot de islam.

„De emigratie lijkt niet te stoppen”, zuchtte mgr. Warduni in Madrid. „Het is de grootste uittocht van christenen sinds drie eeuwen. Onze enige hoop ligt in handen van de Heer. Ik vraag iedereen te bidden voor vrede en veiligheid en dat de regeringen in Irak eindelijk iets goeds zouden op gang brengen.”

De hulpbisschop haalde ook uit naar de geallieerde inval in 2003. „Waarom zijn ze toch gekomen? Zogezegd om ons vrijheid te schenken. Maar welke vrijheid? Die om elkaar te doden.”

In het Iraakse Kirkuk bewaken gewapende veiligheidsbeambten dag en nacht de kerkgebouwen. © KNA-Bild

In de greep van het geweld

Islamitische Boko Haram maakt al jaren het noorden van Nigeria onveilig

In Nigeria, met 150 miljoen inwoners Afrika's meest bevolkte staat, verkeert het noorden al jaren in de greep van geweld tussen moslims en christenen. Volgens Amnesty International vielen er de voorbije maanden alleen al in de noord-oostelijke deelstaat Borno 250 doden door het geweld van religieuze extremisten.

In juni verwoestte een bom de katholieke kathedraal van Maiduguri, de hoofdstad van de deelstaat Borno. Daarbij waren elf doden te betreuren. Daarna volgden nog meer bomaanslagen te-

gen politiekantoren en drankgelegenheden. Er vielen ook doden bij hinderlagen van gewapende groepen evenals tijdens de daarop volgende represailles van de veiligheidstroepen.

De islamitische terreurgroep Boko Haram bestrijdt vanuit het noorden de centrale regering in Abuja en wil van Nigeria een islamitische staat maken, ook al is bijna de helft van de Nigeriaanse bevolking christen. De huidige spanningen gaan, volgens kenners van het land, ook terug op de koloniale tijd, toen de Britten een

islamitisch kalifaat onderwierpen. De islamitische onderdanen van de kalief moesten sindsdien, ondanks grote verschillen in taal en cultuur, node samenleven met christenen.

De terroristen van Boko Haram worden soms vergeleken met de Taliban uit Afghanistan. Ze verbieden moslims deel te nemen aan politieke of sociale activiteiten die niet verlopen volgens strenge islamitische regels. Ze verwerpen westerse kleding en zelfs het volgen van onderwijs. Boko Haram betekent dan ook letterlijk 'onderwijs is onrein'. Laat onderwijs nu net een van de troeven zijn van de christelijke Kerken. Boko Haram werd in 2002 opgericht door een charismatische islamitische predikant, Mohammed Yusuf, die in 2009 door politiemannen werd gearresteerd en vermoord.

Niet enkel christenen

In het bisdom Maiduguri is amper twee procent van de bevolking katholiek. „Sinds 2006 kreunt ons bisdom onder het geweld”, zucht de bisschop, mgr. Oliver Dashe Doeme. „Christenen worden vermoord, kerken, kantoren en winkels in brand gestoken. De voorbije twee jaar werd Boko Haram alleen maar roekelo-

zer. Het is ook niet duidelijk wat de groep met al dat bloedvergieten wil bereiken. Een ding is zeker, er zijn in onze regio momenteel krachten aan het werk die geen vrede willen.”

De bisschop haast zich te benadrukken dat niet enkel christenen het onderspit moeten delven en het enige doelwit zijn van de terroristen. Ook gematigde moslims worden aangepakt en bij bomaanslagen delen evengoed moslims in de klappen. Vooral politici, politieagenten en ambtenaren worden gevisieerd, ongeacht hun religieuze overtuiging.

De regering in Abuja treedt meedogenloos op tegen de terroristen van Boko Haram. Daarbij vallen geregeld onschuldige slachtoffers en worden de mensenrechten geschonden. Eind juli schoten soldaten op een betogende menigte, met 23 doden als gevolg. De veiligheidsdiensten willen voortaan ook alle preken in moskeeën en kerken vooraf controleren om het opjatten van de bevolking te voorkomen.

Mgr. Doeme klaagt aan dat de veiligheidstroepen overdreven veel geweld gebruiken, maar zelden arrestaties verrichten. „Dat leidt tot een groeiend wantrouwen tussen de bevolking en het leger”, besluit de bisschop. (EDS)

Katholieke unief in Bangladesh

De katholieke Kerk in Bangladesh zal een eerste katholieke universiteit oprichten. Patrick D'Rozario, de coadjutor-aartsbisschop van Dhaka: „Dit is een revolutionaire beslissing, die nieuwe horizonten opent voor de Kerk. Met de oprichting van deze universiteit gaat een lang gekoesterde wens van intellectuelen in dit land in vervulling.” Bijna negentig procent van de 158 miljoen inwoners is moslim. Bangladesh telt amper 270.000 katholieken.

Jeruzalem van het Westen dood

De droom van Sarajevo als het 'Jeruzalem van het Westen', waar alle godsdiensten in vrede samenleven, lijkt definitief voorbij. De aartsbisschop van Sarajevo, mgr. Puljic, klaagt de feitelijke opdeling van Bosnië-Herzegovina aan en de systematische achterstelling van de katholieke minderheid in de regio. „Vandaag rest slechts een honderdtal joden, die net als de Servische en Kroatische minderheid slachtoffer zijn van een etnische zuivering, al wordt dat niet zo genoemd.” Volgens mgr. Puljic was vijftien procent van de 700.000 inwoners van Sarajevo vóór de burgeroorlog in 1992 katholiek. Vandaag leven er naar schatting amper nog 17.000 katholieken. (IVH)

Slachtoffers van geweld uit het noorden van Nigeria protesteren emotioneel tegen de islamitische terreur. © Imageglobe